

Total No. of Printed Pages: 3

SUBJECT CODE NO: - AA-1581
FACULTY OF HUMANITIES
B.A F.Y (Sem-I) (CBCGS)(Pattern 2022)
Examination November/December - 2023

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 40]

Please check whether you have got the right question paper

- N. B

  1. All questions are compulsory.
  2. Use blue or black pen only.
  3. Use pencil for diagram
  4. Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
  - १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे
  - २) फक्त निव्या किंवा काळ्या पेनाचाच वापर करावा
  - ३) आकृत्यांसाठी पेन्सीलचा वापर करावा
  - ४) कोणतीही लक्षवेधक व सांकेतिक खुण करण्यास प्रतिबंध आहे

Q1   A) Answer multiple choice questions (attempt all)

- 1) _____ is the author of 'Shivaji' and his Time'.
A) Sir Jadhunath Sarkar   B) Grant Dutt
C) G.S.Sardesai   D) Justo Ranade

2) Mirzaraja Jaisingh died at _____.
A) Paranda   B) Burhanpur   C) Devgiri   D) Surat

3) Chhatrapati Sambhaji Maharaj was born at _____.
A) Raygad   B) Singhgad   C) Purandar   D) Rajgad

4) Santoji Ghorpade was killed by _____.
A) Nagoji Mane   B) Dhnaji Jadhav
C) Ganoji Shirke   D) None of above

5) _____ factors contributed to the rise of marathi power.
A) The inspiration of Vijayanagar Empire
B) Chhatrapati Shivaji Maharaj led by
C) The nature of marathas
D) All above

- अ) खालीलपैकी बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा (सर्व अनिवार्य)

१) शिवाजी आणि त्यांचा काळ या ग्रंथाचे लेखक _____ हे आहेत

अ) सर जदुनाथ सरकार   ब) ग्रॅन्ट डफ
क) गो.स.सरदेसाई   ड) न्या. रानडे

- 2) मिझाराजा जयसिंह याचा मृत्यु _____ येथे झाला.
 अ) परंडा ब) बरहाणपूर क) देवगिरी ड) सुरत
- 3) छत्रपती संभाजी महाराजांचा जन्म _____ येथे झाला.
 अ) रायगड ब) सिंहगड क) पुरंदर ड) राजगड
- 4) संताजी घोरपडेंना _____ याने ठार मारले.
 अ) नागोजी माने ब) धनाजी जाधव क) गणोजी शिर्के ड) वरीलपैकी सर्व
- 5) मराठी सत्तेच्या उदयास _____ घटक कारणीभूत ठरले
 अ) विजयनगर साम्राज्याची प्रेरणा ब) छत्रपती शिवाजींचे नेतृत्व
 क) मराठ्यांचा स्वभाव ड) वरील सर्व

B) Answer in a sentence (Attempt All)

- 1) Which was the first war fought for Swrajya?
- 2) Which Chronology was started by Chhatrapati Shivaji Maharaj on the occasion of his coronation?
- 3) Which book was written by Chhatrapati Sambhaji Maharaj in Sanskrit language?
- 4) Which Chhatrapati promoted vatandari system?
- 5) Who was the judge in Ashtaprdhan Mandal?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) स्वराज्यासाठी लढलेले पहिले युद्ध कोणते होते?
- २) छत्रपती शिवाजी महाराजांनी राज्याभिषेक प्रसंगी कोणती कालगणना सुरु केली?
- ३) छत्रपती संभाजी महाराजांनी कोणता ग्रंथ संस्कृत भाषेत लिहिला?
- ४) कोणत्या छत्रपतींनी वतनदारी पद्धतीला चालना दिली?
- ५) अष्टप्रधान मंडळातील न्यायाधीश कोण होते?

Q2 Explain concept/Terms/units/Events (Any Two)
 (word limitation minimum 60 for each)

10

- 1) Guerrilla Style of warfare
- 2) Shahaji Raje Bhosale
- 3) Ryotwari system
- 4) Stack of Surat (1664 A.D.)

संकल्पना/संज्ञा/घटक/घटना/ स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान ६० शब्द मर्यादा)

- १) गणिमीकावा युद्धपद्धती
- २) शाहाजीराजे भोसले
- ३) रयतवारी पद्धती
- ४) सुरतेची लुट (इ.स.१६६४)

Q3 Attempt answer in short (Any Two) 10
 (word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Explain Chhatrapati Shivaji's escape from Agra.
- 2) State the salient features of Ashtapradhan Mandal of Chhatrapati Shivaji Maharaj
- 3) Discuss the Mughal – Maratha Relations during the period of Maharani Tarabai.
- 4) Write the information about military administration of Chhatrapati Shivaji Maharaj.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नाला किमान ६० शब्द मर्यादा)

- १) छत्रपती शिवाजींच्या आग्याहून सुटकेचे वर्णन करा.
- २) शिवाजी महाराजांच्या अष्टप्रधान मंडळाची प्रमुख वैशिष्ट्ये सांगा.
- ३) महाराणी ताराबाईकालीन मोगल-मराठा संबंधाची चर्चा करा.
- ४) छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या लष्करी प्रशासनाची माहिती लिहा.

Q4 Answer in detail. (Any One) 10
 (Word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Discuss the causes of the rise of Maratha Power.
- 2) Write a note on Mughal-Martha relation during Chhatrapati Sambhaji Maharaj Period.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान २०० शब्द मर्यादा)

- १) मराठा सत्तेच्या उदयाच्या कारणांची चर्चा करा.
- २) छत्रपती संभाजी महाराजांच्या काळातील मुघल मराठा संबंधावर टिप लिहा.